

Tienpidon ja liikenteen katsaus 2025

Vuosi 2025 näyttäytyy edellisen vuoden tavoin vilkkaana tekemisen vuotena tienpidossa Keski-Suomessa. Hallituksen osoittaman lisärahan turvin maanteitä päällystetään viime vuoden tapaan merkittävästi perusrahoituksen mahdollistamaa enemmän. Päällysteiden lisäksi huomion kohteena ovat korostetusti myös sillat, joihin kohdistuu eriasteisia korjauksia ympäri maakuntaa.

Kuluva talvi on ollut tienpidon kannalta kaksijakoinen. Alkutilven lumisateiden aikaan aurattavaa riitti. Sen jälkeen on nopeasti siirrytty tilanteeseen, jossa lämpötilavaihtelut ovat suuria ja sateet ja sulamisvedet rikkovat päällysteitä kiihtyvällä tahdilla. Tämän seurauksena joudumme kohdistamaan päällysteiden korjauksiin varattua rahoitusta äkillisiin paikkauksiin. Erityisen taloudellista se ei ole, mutta vaihtoehtojakaan ei ole tarjolla.

Tänä vuonna Keski-Suomessa on käynnissä ja käynnistymässä useita isoja päätiehankkeita. Valtatiellä 4 Äänekosken pohjoispuolella on uusi ohituskaistajakso saatu käyttöön ja rakentaminen jatkuu tulevana kesänä Konginkankaan kohdalla. Leivonmäen pohjoispuolella ohituskaistojen rakentaminen on käynnistymässä. Lievestuoreella käynnistyy pitkään kaivattu eritasoliittymän rakentaminen valtateiden 9 ja 13 liittymässä. Lisäksi hankkeessa parannetaan merkittävästi valtatie 9 sujuvuutta ja turvallisuutta

rakentamalla ohituskaistoja. Myös Jyväskylässä Palokanorren parannushankkeeseen ja Äänekosken keskustan tuntumassa maantiellä 642 uuden vesistösilan rakentamiseen on saatu rahoitus. Työt käynnistyvät molemmissa kohteissa vuonna 2026.

Valtiontalouden huono tilanne heijastelee myös ELY-keskuksen henkilöresursseihin. Tienpidon osalta tilannetta helpottaa osaltaan se, että toimintamme perustuu palveluiden hankintaan niin suunnittelussa, rakentamisessa kuin kunnossapidossakin. Tilaajana määrittelemme hankittaville tuotteiden ja palveluiden laatutason asiakastarpeisiin perustuen. Palveluntuottajat vastaavat työstään paitsi ELY-keskukselle, ennen kaikkea kaikille tienkäyttäjille.

Vuoden 2026 alusta voimaan tulevalla valtion aluehallintouudistuksella ei ole merkittäviä muutoksia tienpitoon Keski-Suomessa. ELY-keskuksen työtä tulee jatkamaan perustettava Keski-Suomen elinvoimakeskus, joka vastaa tienpidon kokonaisuudesta Keski-Suomen maakunnan alueella ja lisäksi maanteiden kunnossapidon ja investointien hankinnasta kolmen itäisen maakunnan alueella. Uudistuksen myötä ELY-keskusten hoitama julkisen henkilöliikenteen tehtävä siirtyy Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien vastuulle.

Jukka Lehtinen
Ylijohtaja

Päällystettyjen maanteiden korjauksilla varmistetaan vilkkaan tieverkon hyvä kunto

Vuonna 2025 päällystetyn tieverkon korjauksiin on Keski-Suomessa käytössä 20,7 miljoonaa euroa. Kokonaissummassa on mukana eduskunnan korjausvelan poistamiseen myöntämää lisärahoitusta 10,3 miljoonaa euroa. Toista vuotta jatkuvalla korjausvelkaohjelmalla toimenpiteitä saadaan kohdistettua laajasti keskivilkkaalle ja osin myös vähäliikenteisemmälle maantieverkolle, jolloin priorisointiperusteina ovat elinkeinoelämän tarpeet. Perusrahoituksella varmistetaan vilkkaan verkon hyvä kunto.

Päällysteiden korjaukset sisältävät varsinaisten päällystysten lisäksi rakenteen ja kuivatuksen parantamista, paikkauksia sekä tiemerkitöiden kunnossapitoa. Vuoden 2025 päällystysohjelma tulee tämän hetken arvion mukaan olemaan noin 175 kilometriä pitkä. Vuoden 2024 päällystysohjelman lopullinen pituus oli 230 km. Päällystysurakoiden kilpailutus on käynnissä ja päällystysohjelman sisältö tarkentuu kilpailutusten myötä.

Korjauskohteet optimoidaan tarkasti

Päällystettyjen maanteiden ja jalankulku- ja pyöräilyväylien kuntotiedot mitataan ja kunto arvioidaan valtakunnallisesti yhtenäisellä tavalla. Kuntotilanne ja -ennuste on vuosittain toteutettavien päällystys-

kohteiden valinnan lähtökohta. Ohjelmoinnin yhteydessä optimoidaan kohde- ja työmenetelmävalinnat käytettävissä olevalla rahoituksella siten, että lopputulos on paras mahdollinen niin tienkäyttäjien kuin väyläomaisuudenhallinnan näkökulmista.

Kaikkea syntyvää huonokuntoisuutta ei saada päällystys- ja paikkaustoimenpiteillä poistettua. Tämä voi johtaa paikoin alentuneeseen palvelutasoon, mikä näyttäytyy väliaikaisesti alennettuina nopeusrajoituksina sekä päällystevaurioista ja epätasaisista tienkohdista varoittamisina. Tapauskohtaisesti harkitaan päällystetyn tien parantamista soratieksi.

Päällystettyjen teiden kuntokehitys

Vilkkaiden ja keskivilkkaiden teiden huonokuntoisten määrä saadaan käytössä olevalla rahoituksella pidettyä hallinnassa, mutta vähäliikenteisten teiden kunnan arvioidaan lisärahaa huolimatta edelleen heikkenevän. Vähäliikenteisten maanteiden huonokuntoisten määrän kasvua saadaan lisärahoituksen turvin todennäköisesti taitettua, mutta ei kokonaan estettyä.

Viime talvien hankalat sääolosuhteet ovat aiheuttaneet laajasti päällysteiden ja tierakenteiden ennen aikaista vaurioitumista. Roudan vaikutukset näkyvät myös jalankulku- ja pyöräilyväylillä.

Tulevaisuuden kannalta onkin ensiarvoisen tärkeää, että väylät korjataan kestävästi. Pitkäjänteisellä toiminnalla ja riittävän perusteellisilla korjauksilla saadaan huonokuntoisten määrän kasvu ja siten korjausvelka hallintaan.

An isometric illustration of a road construction site. In the center, a yellow excavator is working on a road surface. To its right, a yellow wheel loader is parked. In the foreground, a white dump truck is parked. To the left, another yellow wheel loader is visible. The road is marked with white lines and surrounded by several red and white striped traffic cones. A worker in a yellow safety vest and white hard hat is standing near the excavator. The background shows more construction equipment and a white car with a yellow light on its roof, possibly a police or utility vehicle, parked on the side of the road.

KESKI-SUOMESSA ON PÄÄLLYSTETTYJÄ
MAANTEITÄ 2 988 KM
JA MAANTEIHIN LIITTYVIÄ
ASFALTTIPÄÄLLYTEISIÄ JALANKULKU-
JA PYÖRÄILYTEITÄ 428 KM.

VUODEN 2025 PÄÄLLYSTYSOHJELMAAN
VOI TUTUSTUA ALLA OLEVIEN LINKKIEN
KAUTTA:

[Päällystystyöt Keski-Suomessa \(vayla.fi\)](http://vayla.fi)
[Keski-Suomen maanteiden tienrakennus-
ja päällystyskohteet \(arcgis.com\)](http://arcgis.com)

PÄÄLLYSTYSTYÖT ALKAVAT KESKI-SUOMESSA
NORMAALISTI VAPUN TIENOILLA.

PÄÄLLYTEISTÄ HUONOKUNTOISIA
ENNUSTETAAN OLEVAN 480 KM (15 %) VUODEN
2025 LOPUSSA.

MAANTIEET ON JAETTU ERI KORJAUSLUOKKIIN
NIIDEN MERKITTÄVYYDEN PERUSTEELLA.

PÄÄVÄYLÄT PIDETÄÄN KAIKKEIN
PARHAIMMASSA KUNNOSSA.

Tarkastuksilla taataan turvallinen liikenne silloilla, kunnostuksilla pidennetään käyttöikä

Keski-Suomessa korjataan toistakymmentä valtion teillä olevaan siltaa vuoden 2025 aikana. Lisäksi erillirahoituksella aloitetaan Äänekoskella kantatiellä 69 sijaitsevan Ison Pörrin sillan kaksivuotinen kunnostustyö. Huonokuntoisten siltojen määrä on nykyisellä rahoituskehyksellä edelleen hienoisessa kasvussa, mutta tiellä liikkujilla ei ole syytä huoleen siitä, etteikö niilläkin silloilla voisi aivan normaalisti ajaa.

Silta voi olla huonokuntoinen vaan ei käyttökelvoton

Siltojen kuntoluokkaa arvioidaan asteikolla 1–5, jossa viisi tarkoittaa uutta siltaa ja ykkönen huonokuntoista siltaa suhteessa uuteen. Kaikille silloille tehdään säännönmukaisia tarkastuksia, joissa niiden kuntoluokkaa ja sitä kautta ilmenevää korjaustarvetta arvioidaan. Turvallisesta liikkumisesta sillalla ei koskaan tingitä.

Keski-Suomessa iso osa siltoja kuuluu kuntoluokkaan kolme eli ne ovat tyydyttävässä kunnossa. Niihin kiinnitetään erityistä huomiota myös korjauskohteita arvioitaessa, koska kunnostamis-

kustannukset vain kasvavat, mikäli sillan kuntoiluokka laskee. Pienempien ja vanhimpien siltojen kohdalla voi olla järkevämpää käyttää ne loppuun ja uusia silta sen jälkeen kokonaan.

Ison Pörrin sillan tarina

Vuonna 2024 sillan liikuntasaumalaitteisto hajosi kulumisen seurauksena, jolloin esille nousut iso rautakappale aiheutti vaaraa liikenteelle. Tapaus sai laajasti julkisuutta. Liikuntasaumalaitteisto ei kuitenkaan ollut pääsyy sille, että koko silta menee nyt isoon remonttiin. Korjaussuunnitelmat oli tehty jo aiemmin.

Merkittävimmät syyt isolle remontille ovat teräs-rakenteisen sillan toteutuksen vaihtelevasta laadusta ja suolasumun vaikutuksesta johtuvat maalipintojen vauriot sekä sillan kaikkien pulttiliitosten, etenkin riipputankojen alapäiden pulttiliitosten vakavat korroosiovauriot. Tankojen alapäässä joudutaan vaihtamaan yhteensä noin 1 600 pulttia laadukkaimmiksi.

[Keski-Suomen vuoden 2025 sillankorjauskohteet \(vayla.fi\)](#)

Maanteiden kunnossapidossa haasteita, mutta hyvääkin kehitystä on

Viime vuosina talvet ovat muuttuneet merkittävästi ja niiden välinen vaihtelu on lisääntynyt; talvi 2024–25 on ollut sekoin erilaista verrattuna edelliseen. Lunta on ollut vähän, pitkiä pakkasjaksoja ei ole esiintynyt ja syksyllä maa oli pitkään sulaa. Kaikki tämä tuo kunnossapitoon omat haasteensa. Maanteiden reikiintyminen on lisääntynyt talvikuu-kausien aikana myös Keski-Suomessa. Teiden perusteellinen korjaaminen on osoittautunut haastavaksi, kun kelien muutokset ovat nopeampia ja rajumpia kuin aiemmin. Hoitotöiden ennakointi vaikeutuu, se vaatii jatkuvaa valppautta ja entistä nopeampaa reagoitua.

Erilaiset äkilliset korjaustyöt ovat myös lisääntyneet. Sulamisvedet ja rankkasateet aiheuttavat yllättäviä vaurioita. Lisääntyneistä haasteista huolimatta ELY-keskus huolehtii siitä, että turvallinen liikennöinti säilyy ja perusasiat pysyvät kunnossa.

Päällysteiden ennakoivan hoidon ja kunnossapidon ohjelmointi eli PEHKO-projekti

Keski-Suomen ELY-keskus on mukana kymmenvuotisessa (2015–2025) PEHKO-projektissa yhdessä Väyläviraston, Lapin- ja Uudenmaan ELY-keskusten sekä Roadscanners Oy:n kanssa.

Projektin tavoitteena on siirtyä päällysteiden reaktiivisesta ylläpidosta proaktiiviseen tapaan toimia. Tämä koskee sekä päällysteiden korjaamista että kunnossapitoa. Teiden ongelmien löytämiseksi käytetään uusimpia tutkimusmenetelmiä, joiden avulla korjaukset pyritään kohdistamaan ongelmakohteisiin sekä korjaamaan ongelmien syyt, eikä vain niiden oireita.

Uusimpien mittausmenetelmien avulla pyritään tunnistamaan kehittymässä olevat ongelmat entistä paremmin ja korjaamaan ne ennen kuin tie pääsee liian huonoon kuntoon. Näin syntyy myös säästöjä. Kunnossapidossa panostetaan erityisesti kesä- ja talviajan kuivatukseen toimimiseen ja parantamiseen.

Teiden suunnittelu on pitkäjänteistä työtä

Keski-Suomen ELY-keskus päivittää vuoden 2025 aikana liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteistyössä Keski-Suomen liiton kanssa. Päivitys tehdään valtakunnallisen Liikenne 12 -suunnitelman rinnalla, ja sen taustalla ovat viime vuosien muutokset toiminta- ja turvallisuusympäristössä. Päivityksessä huomioidaan uudet valtakunnalliset tavoitteet: toimivuus, turvallisuus ja kestävyys. ELY-keskus edistää näiden tavoitteiden toteutumista monin tavoin.

Mitä on liikennejärjestelmä ja sen suunnittelu? (vayla.fi)

Riittäväällä suunnitteluvalmiudella varmistetaan hankkeiden jouheva toteuttaminen siinä vaiheessa, kun rahoitus on myönnetty. Viime vuosien aikana Keski-Suomessa on saatu toteutettua isoja valtatie 4 kehittämishankkeita, joista viimeisimpänä on valmistunut Väyläviraston rakennuttamana Kirri-Tikkakoski -hanke.

ELY-keskuksella on laadinnassa tiesuunnitelmia, yleissuunnitelmia ja esisuunnitelmia useille merkittäville kohteille valtateillä 4 ja 9. Prosessit ovat pitkäkestoisia ja tarkan harkinnan tuloksena käynnistyneitä.

Merkittävimpiä suunnittelukohteita (vayla.fi):

- Vehniä-Äänekoski (vt 4)
- Vestonmäki (vt 4)
- Vaajakoski (vt 4)
- Patalahti-Lahdenvuori (vt 9)
- Rantaväylä (vt 9)

Kaikki suunnittelukohteet ELY-keskuksen kohteiden osalta löytyvät Väyläviraston sivuilta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen> (suunnittelu, Keski-Suomi)

Keski-Suomen ELY-keskuksella on lisäksi käynnissä kuntien ja kaupunkien kanssa myös joitakin pieniä ja paikallisia suunnittelukohteita.

Vuoden 2025 talousarviossa aloitusrahoituksen saaneita Väyläviraston toteuttamisvastuulla olevia kohteita ovat (vayla.fi):

- Lievestuore (vt 9)
- Oravasaari (vt 4)
- Leivonmäen pohjoispuoli (vt 4)
- Äänekosken sillan uusiminen (mt 642)

Edellisten lisäksi eduskunta on myöntänyt rahoituksen kahdelle pienemmälle kohteelle, jotka käynnistyvät vuoden 2025 aikana:

- Valaistuksen kunnostaminen valtatiellä 13 Saarijärven taajaman kohdalla
- Keljonkankaantiellä (maantie 16623), välillä Äströminkatu-Kylmälahdentie, kevyen liikenteen väylän suunnitteluja rakentaminen

Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimus

Jyväskylän seudun MAL-sopimus perustuu kaupunki-seudun kahdeksan kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. MAL-sopimuksella edistetään mm. Jyväskylän seudun kestävä kasvua kehittämällä valtion ja kuntien yhteistyönä vähäpäästöistä ja kestävä yhdyskuntarakennetta sekä liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi. ELY-keskuksella on useissa toimenpiteissä keskeinen rooli.

Rahoitusta voi kohdistaa suunnitteluun ja toteutukseen. Hankkeet toteutetaan yhteisrahoitteisesti ja yhteistyössä valtion ja kuntien kesken.

[Maankäytön, asumisen ja liikenteen \(MAL\) sopimus \(jyvasskylanseutu.fi\)](https://jyvasskylanseutu.fi)

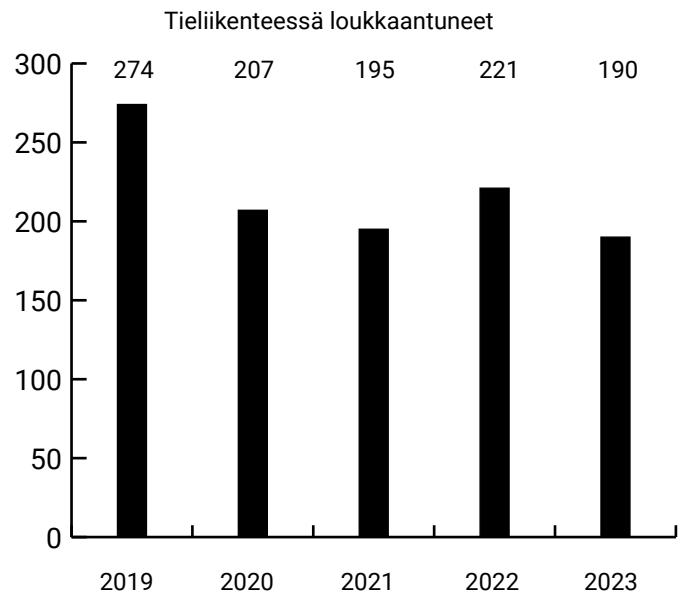
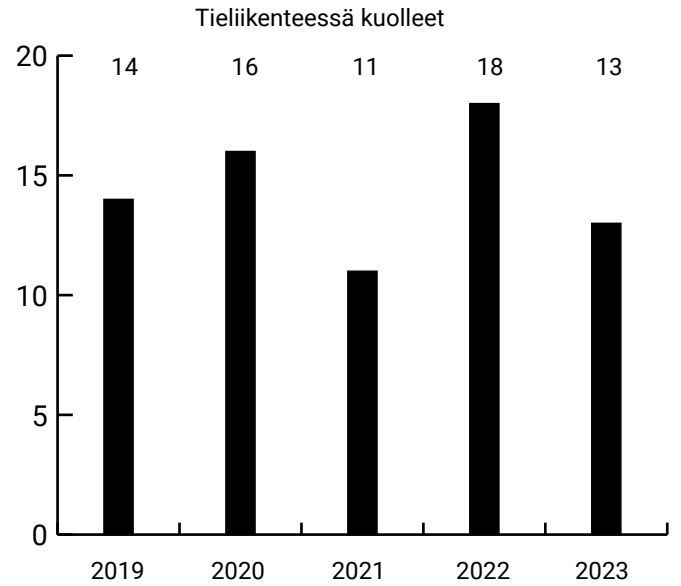
Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuuden parantaminen on tavoite, joka sisältyy kaikkeen ELY-keskuksen tienpitoon liittyviin kokonaisuuksiin alkaen liikennejärjestelmätyöstä maanteiden suunnitteluun ja hoitoon saakka.

Keski-Suomen ELY-keskus tekee liikenneturvallisuustoimien tarvearviointia ja pyrkii asettamaan toimenpide-ehdotuksia tärkeysjärjestykseen huomioiden toimenpiteiden kustannustehokkuus ja vaikuttavuus paikallisesti. Etusijalla ovat suojattomat tienkäyttäjät eli jalankulkijat ja pyöräilijät ja heistä erityisesti lapset sekä iäkkäät.

Toimenpiteinä voivat olla esimerkiksi liikenneympäristön selkiyttäminen liikennemerkein tai suojatiesarekkeen rakentaminen. Toimenpiteet saattavat toisinaan olla hyvinkin pieniä, mutta niillä voi olla merkittävä paikallinen vaikutus liikenneturvallisuuden parantumisessa.

ONNETTOMUUDET VUOSINA 2019–2023 VALTION YLLÄPITÄMILLÄ TEILLÄ

Joukkoliikenne

ELY-keskukset järjestävät joukkoliikennepalveluja julkisten hankintojen kautta ja myöntävät valtion-avustuksia, joiden avulla järjestyy osa julkisen henkilöliikenteen palveluista. Nämä ELY-keskuksen tukemat palvelut kohdentuvat pääasiassa harvaan asutuille reiteille, joihin joukkoliikenne ei synny markkinaehtoisesti. Joukkoliikenneviranomaiset eivät osallistu markkinaehtoisten liikennepalveluiden järjestämiseen.

Joukkoliikenteen palvelutason määrittely vuosille 2025–2028 valmistuu alkuvuoden 2025 aikana. Väestörakenteen muutos muuttaa liikkumistarpeita, mutta ei poista niitä. Matkustajavirrat ovat paikoin ohuita, mutta niille on tarvetta. Tulevaisuuden mahdollisuutena nähdään hyvinvointialueen, ELY-keskuksen (vuoden 2026 alusta Traficom, jolle ELY-keskuksen joukkoliikennetehtävät siirtyvät) ja toimivalta-alueen kuntien yhteistyön tiivistäminen ja uusien ratkaisuiden etsiminen joukkoliikennepalveluiden säilyttämiseksi. □

Yhteystiedot

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Puhelinvaihe
0295 024 500

Postiosoite
PL 250, 40101 Jyväskylä

Käyntiosoite
Cygnaeuksenkatu 1, Jyväskylä

Kirjaamo
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Valtakunnallinen liikenteen asiakaspalvelu
0295 020 600

Ylijohtaja Jukka Lehtinen
0295 024 698

Toiminnanohjauspäällikkö Tiina Lamminmäki
0295 024 697

Yksikön päällikkö Jari Mikkonen
0295 024 703

Yksikön päällikkö Minna Immonen
0295 024 685